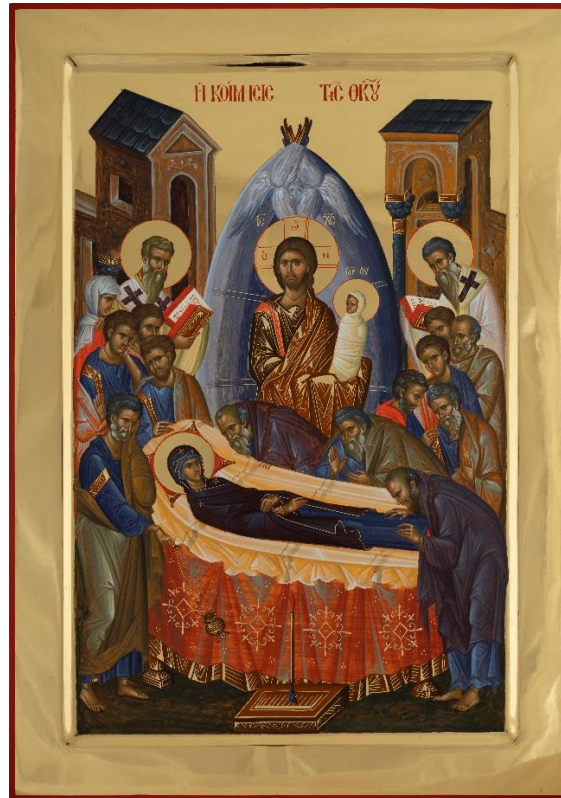

LUNA AUGUST, ÎN 15 ZILE

STIHURI PROSOMICE

ADORMIREA MAICII DOMNULUI

Tălmăcite după canoanele imnografiei bisericești

CUVENITĂ LĂMURIRE

Stihiri prosomice este adaptarea pe limba noastră a originalului *στιχηρὰ προσόμοια*, evitând înapoi slavonismul *podobie* sau, în context *podobnice*, care nu a spus nimic nu numai nouă, ci nici celor din limba cărora provine și a cărui etimologie sau simplă explicație nu este la îndemâna românilor, pe de o parte, iar pe de alta, a merge direct la izvoare este, fără îndoială, calea cea mai corectă și sigură, atât filologic, cât și liturgic.

Formularea *stihiri prosomice* am adoptat-o doar în titlu din dorința de a împământenii un concept și nu un termen, iar conceptul să-l explicăm, să-i expunem conținutul ideatic, precum și importanța liturgică. În slujba propriu-zisă am folosit o formulare cât mai românească posibil, care să fie pe înțelesul tuturor, dar care să își îndeplinească rolul tipiconal.

Nădărdim că, după ce conceptul va fi asimilat în cultura noastră bisericească, se va găsi un termen românesc potrivit. În momentul de față favorit și chiar folosit de unii ar fi *asemănândă* sau *stihiri asemănânde*, dar, după cum poate observa orice român, acum acest termen are o rezonanță neobișnuită, străină tocmai pentru că el nu poartă conținutul ideatic liturgic pe care ar trebui să-l redea. Însă, așa cum se întâmplă întotdeauna, vorbitorii, utilizatorii vor decide de-a lungul vremii.

Un alt aspect foarte important care trebuie să-l conștientizăm este că ceea ce numim noi simplu *slujbă* este de fapt numai *textul* slujbei sau, mai bine zis, textul imnelor care sunt cuprinse în slujbă, iar aceste imne – imn=text+melodie – alcătuiesc cuprinzătorul gen imnografic, alcătuit, la rândul său, din mai multe specii/feluri de imne, care pot fi clasificate după mai multe criterii.

Așadar, ținând seama de toate aceste precizări, o posibilă și, desigur, neîndestulătoare definiție a *stihirii prosomice* ar fi: specia genului imnografic alcătuită după un model, adică asemănătoare (*προσόμοιον-prosomia*) cu o altă stihiră care s-a impus în conștiința Bisericii drept insuflată de Duhul Sfânt. Are, prin urmare, o structură prozodică fixă, după stihira pe care o copiază (același număr de silabe, iar accentele cuvintelor cad în același loc). Este, și în aceasta constă aspectul cel mai important, și o formă aparte de rugăciune, fiindcă psalmodiind un imn purtător de Duh, așa cum a ieșit din mâinile sfinților imnografi, mintea noastră, atât a psaltului, cât și a celui care ascultă, are mai multe propte, are cele mai favorizante condiții să intre în legătură nemijlocită cu însăși inspirația originară. Stihira după care a fost alcătuită (numită în actualele cărți de slujbă prin sintagma *însuși glasul*) este indicată la început. Sunt cele mai iubite în Biserică pentru că sunt cele mai ușor de învățat și pot fi cântate de oricine, nu numai de psalții specializați. Prin ele o slujbă are șansa să iasă bine și fără prezența unui psalt bun. Exemplu grăitor, dar din păcate unic, este slujba Prohodului Domnului, care se cântă în Vinerea Mare. Se mai numesc *podobii* sau *asemănânde*.

Considerăm că până la publicarea unui *Prosomier* românesc, care va fi un reper comun tuturor, numirea prosomiei originale, în grecește, este de neapărată trebuință.

Melurghisirea: Ilie Rareș Cîmpean

Tehnoredactarea: Mihai Telescu

Icoana: Răzvan Bădescu

LUNA AUGUST ÎN 15 ZILE

ADORMIREA MAICII DOMNULUI LA VECERNIA MARE

La Doamne, strigat-am..., punem stihirile pe 8:

Glasul 1, asemenea cu: O, preaslăvită minune... (Ὁ τοῦ παραδόξου θαύματος!)

O, preaslăvită minune! Al vieții izvor se așează în mormânt
și scară până la cer' mormântul face-se.
Veselește-te, Ghețimani, al Născătoarei de Dumnezeu preasfințit lăcaș!
Să strige cei credincioși, ' pe Gavriil dobândindu-l în fruntea lor:
Bucură-te, cea plină de har, ' cu tine este Domnul,
Cel ce lumii, prin tine, ' dăruiește mare mila Sa!

Cinstim taina ta, Curată, cântând:
Celui de sus, Stăpână, scaun arătat-te-ai
și-n Ceruri de pe pământ' astăzi mutatu-te-ai;
De slavă tu strălucești' cu lumina sfințită a harului.
Fecioare, la înălțimi' cu-a Împăratului Maică suiți-vă!
Bucură-te, cea plină de har, ' cu tine este Domnul,
Cel ce lumii, prin tine, ' dăruiește mare mila Sa!

**Sfântă Adormirea ta slăvesc' Stăpânii și Domnii, Căpetenii, Scaune,
Heruvimi și Serafimi' și cu Puterile.**

Pământenii se veselesc,' dumnezeiasca ta slavă podoabă-având.

'Nainte-ți cad împărați,' cântând cu Îngerii și cu Arhanghelii:

Bucură-te, cea plină de har,' cu tine este Domnul,

Cel ce lumii, prin tine,' dăruiește mare mila Sa!

LA UTRENIE

După catisma întâi, sedeauna, glasul 1, asemenea cu:

Mormântul Tău, Mântuitorule... (Τὸν τάφον σου Σωτήρ)

Pe nori s-au adunat' înțelepții Apostoli' în chip preaminunat,

ca o ceată cinstită,' să-ngroape, Maică, trupul tău,

căci de slavă ești vrednică;' cu ei laude' au cântat, Preacurată,

și toți îngerii,' cinstind slăvita-ți mutare' pe care o prăznuim.

Slavă..., Și acum..., aceeași

După catisma a doua, sedeauna, glasul al 3-lea, asemenea cu: *De frumusețea... (Τὴν ωραιότητα)*

**La zămislirea ta' fără sămânță-ai fost,' la Adormirea ta
fără stricare ești,' o, Născătoare de Dumnezeu,' minune peste minune!**

Cum dar fără de bărbat,' Preacurată, hrănit-ai prunc?

Cum, pe Dumnezeu născând,' ca pe-o moartă te îngropăm?

De-aceea îți strigăm cu cei din ceruri:' „Bucură-te, cea plină de har!”

Slavă..., Și acum..., aceeași

După Polieleu, sedeauna, glasul al 4-lea, asemenea cu:

Spăimântatu-s-a Iosif... (Κατεπλάγη Ἰωσήφ)

**Strigă, Davide, zicând:' „Ce prăznuire este-acum?”' Pe aceasta tu în Psalmi
ai lăudat-o de demult,' numind ca fiică fecioara dumnezeiască.**

Astăzi, dar, la cer a mutat-o Hristos,' Cel ce S-a născut fără sămânță din ea.

Pentru aceasta maicile săltează' de veselie, cu fecioarele

strigând: „Bucură-te,' ceea ce te-ai mutat' la-mpărățiile de Sus!”

Slavă..., Și acum..., aceeași

LAUDELE

Punem stihurile pe 4 și cântăm următoarele stihiri:

Glasul al 4-lea, asemenea cu: *Ca pe un viteaz...* (Ως γενναῖον ἐν Μάρτυσιν)

**La slăvită-Adormirea ta' se desfată întregul cer
și oștirea îngerilor se bucură,' dar și pământul de-asemenea
cântări la-ngroparea ta' îți aduce glăsuind' ca și maicii Stăpânului,
feciorelnică,' de bărbat neștiind, Nevinovată,
și a oamenilor scăpare' din osândirea strămoșilor.**

**De la margini s-au strâns acum' minunat toți Apostolii
să-ți îngroape sfântul și preacuratul trup
și, ridicată văzându-te' din cele de pe pământ,
c-altădată Gavriil,' bucuroși glăsuitu-ți-au:' „Să te bucuri, tu,
carul care porți toată Dumnezeirea' și prin naștere unit-ai
cele pământești cu acelea de sus!”**

**Prin cinstită-Adormirea ta' la viața cea veșnică
ai trecut, căci veșnica Viață ai născut,' înconjurându-te Îngerii
cu toate Puterile,' cu Apostoli și Proroci' și cu toate făpturile,
iară Fiul tău' a primit în curatele lui palme
al tău suflet fără pată,' Maică, mireasă-feciorelnică!**

LA LITURGHIE

Cele ale Praznicului.

MEGALINARIA*

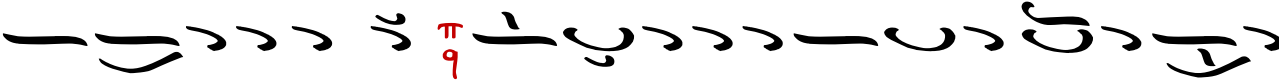

**Stai învăluită-n nor luminos' ca o-mpărăteasă
lângă Domnul și Fiul tău' și ca mijlocitoare' pentru toată zidirea,
'nălțându-te cu slavă' de pe pământ la cer.**

* Megalinaria se pune la Sfânta Liturghie, după Axion, înainte de ectenia *Pe toți sfinții pomenindu-i.*

La Vecernie. Stihirile Prosomice.
Glasul 1. Ὠ τοῦ παραδόξου θαύματος.

Glas Πα 9 Δι

1. ^(II)

 O prea slă vi tă mi nu ne al vi e e ții iz vor se

 a șea ză în mor mânt și sca ră pâ nă la cer mor mân tul fa a

 ce e se ve se leș te te Ghe țî ma ni al Năs că

 toa rei de Dum ne ze eu prea sfin țit lă caș să stri ge cei cre din cioși

 pe Ga vri il do bân di in du-l în frun tea lor Bu cu ră te cea

 pli i nă de har cu ti ne es te Do om nul Cel ce lu mii prin

 ti i ne dă ru ieș te ma re mi i la a Sa

2. ^(II)

 C in sti im tai na ta Cu ra tă cân tând Ce lui de sus Stă

 pâ nă sca un a ră ta tu te-ai și-n Ce ruri de pe pă mânt as tă zi mu

 ta a tu u te-ai de sla vă tu stră lu cești cu lu mi na

 rea sfin țî i i i tă a ha ru lui fe cioa re la î năl țimi cu-a

 Îm pă ra tu lui Ma ai că su i țî vă Bu cu ră te cea

pli i nă de har cu ti ne es te Do om nul Cel ce lu mii prin
 ti i ne dă ru ieș te ma re mi i la a Sa

3. ^(II) S fân tă A dor mi rea ta slă vesc Stă pâ ni ii și Dom nii Că
 pe te nii Sca u ne He ru vimi și i Se ra fimi și cu Pu te e
 ri i le pă mân te nii se ve se lesc dum ne ze ias ca
 ta sla a a a vă po doa b-a vând 'na in te-ți cad îm pă rați cân
 tând cu În ge rii și i cu Ar han ghe lii Bu cu ră te cea
 pli i nă de har cu ti ne es te Do om nul Cel ce lu mii prin
 ti i ne dă ru ieș te ma re mi i la a Sa

Aceleași Stihiri. Pe larg.

Glas $\frac{9}{8}$ Πα ♀ Δι

1. ^(II) O prea slă vi i tă mi nu u u ne al vi e e e
 ții iz vor se e e a șea a ză ă î î în
 mo or mâ ânt și sca a a ră pâ â nă la a ce er

mo or mân tu ul fa a a ce e se e ve se le eş

te te Ghe e ț i ma a ni al Nă ăș că toa a rei de Dum

ne ze e e eu prea sfi in ț i it lă ă ca aș să

stri i ge ce ei cre di in cioși pe Ga a vri i il do bân di i

i in du u-l î în fru un tea a lo or Bu cu ră te

cea pli i nă ă de e ha a ar cu ti ne e

es te e Do o o om nu ul Cel ce lu u mii pri

in ti i i ne dă ru ieș te ma re e mi i i i i

la a a a Sa

2. C in sti i i i im tai na ta Cu ra a tă că ân

tând Ce lui de sus Stă ă pâ â â nă ă sca a a un

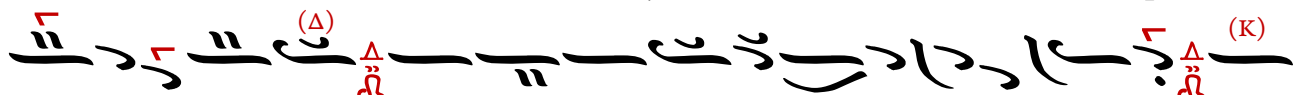
a a ră ă ta a tu u te-a ai și-n Ce e e e ru

uri de pe pă ă mâ ânt a as tăzi mu u ta a tu u

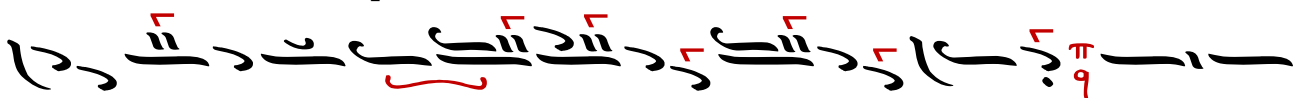
te-a ai de sla a vă tu u stră lu u cești cu lu u mi na

 a rea sfin ți i i i tă ă a a ha a ru u lu ui

 Fe cioa a re la î năl ți i i imi cu-a Îm pă ra

 tu u lu ui Ma a ai că su i i ți vă ă Bu

 cu ră te cea pli i nă ă de e ha a ar cu

 ti ne e es te e Do o o om nu ul Cel ce

 lu u mii pri in ti i i ne dă ru ieș te ma re e mi

 i i i i la a a a Sa

3.

 S fân tă A dor mi i rea ta slă ă vesc Stă pă ni i ii

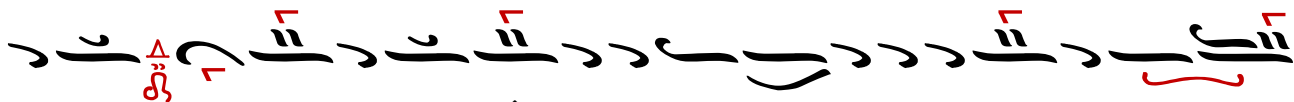

 și Dom nii Că ă ă pe te e ni ii Sca a u

 u ne e He ru u u vimi și i Se ra a fi imi și i

 cu Pu u te e ri i le e pă mân te e nii se e

 ve se e lesc dum ne e ze ia as ca ta sla a a a vă

 po o doa a b-a a vâ ând 'na i in te-ți ca ad îm pă

 ă rați cân tâ ând cu Î în ge rii și i i i cu u A ar

 ha an ghe e li ii Bu cu ră te cea pli i nă ă

 de e ha a ar cu ti ne e es te e Do o

 o om nu ul Cel ce lu u mii pri in ti i i ne dă

 ru ieș te ma re e mi i i i i la a a a Sa

La Utrenie. Întâiul rând de Sedelne.
 Glasul 1. Tòn τάφον σου Σωτήρ.

Glas Κε

Pe nori s-au a du na at în țe lep ții A pos toli în chip prea

 mi nu na at ca o cea tă cin sti tă să-n groa pe Ma ai că tru u

 pul tă ău căci de sla vă ă ești vre ed ni că cu u ei la a u de

 au cân tat Prea cu ra tă și toți î în ge rii cin stind slă vi

 ta-ți mu ta re pe ca re o prăz nu im

Slavă..., Și acum..., aceeași.

Al doilea rând de Sedelne.
Glasul al 3-lea. Τὴν ὠραιότητα.

Glas ἦ Γα ϕ

L a ză mis li rea ta a fă ră să mâ ân ț-ai fost la A
 dor mi rea ta a fă ră stri ca a re ești o Năs că toa
 re de Dum ne zeu mi nu u ne pes te mi nu u ne cum dar
 fă ră de băr ba at Prea cu ra tă hră ni i t-ai prunc cum pe Dum
 ne zeu nă ș când ca pe-o moa ar tă te în gro o păm de-a ce ea îți
 stri găm cu cei din ce ruri Bu cu ră te cea pli i nă de har

Slavă..., Și acum..., aceeași.

Sedelnele după Polieleu.
Glasul al 4-lea. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Glas Δι ς

S tri gă Da vi de zi când ce prăz nu i re es te-a cum
 pe a cea as ta a tu în Psalmi ai lă u da t-o de de mult nu
 mind ca fii că fe cioa ra dum ne e ze ia a as că as tă zi dar
 la cer a mu ta a t-o Hris tos Ce el ce e S-a nă ș cut

fă ră să mâ ân ță din ea pen tru a ceas ta mai ci le săl
 tea a ză de ve se li e cu u fe cioa re e le stri
 gă â ând Bu cu ră te ce ea a ce te-ai mu u tat la-m pă
 ră ți i i le de e e Sus

Slavă..., Și acum..., aceeași.

La Laude. Stihirile Prosomice.

Glasul al 4-lea. Ως γενναίων ἐν Μάρτυσιν.

Glas Bou

1. ^(B)
 La slă vi t-A dor mi rea ta se des fa tă în tre gul cer
 și oș ti rea î în ge ri lor se bu cu ră dar și pă mân tul
 de-a se me nea cân tă ări la-n gro pa rea ta îți a du ce
 glă su ind ca și mai cii Stă pâ nu lui fe cio rel ni că de bă r
 ba at ne ști ind Ne vi no va tă și a oa me
 ni lor scă pa a a re din o sân di i rea stră mo și lor

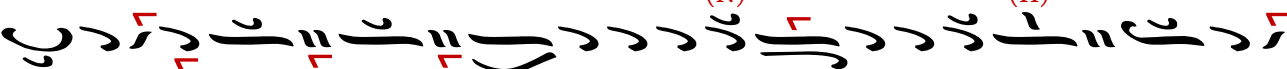

2. ^(B)
 De la mar gini s-au strâns a cum mi nu nat toți A pos to lii
 să-ți în groa pe sfâ ân tul și prea cu ra tul trup și ri di ca

tă vă zân du te din ce e le de pe pă mânt c-al tă da
 tă Ga vri il bu cu roși glă su i tu ți-au să te bu curi tu ca
 rul ca a re porți toa tă Dum ne ze i rea și prin naș
 te re u ni i i t-ai ce le pă mân tești cu-a ce lea de sus
 3. ^(B) Prin cin sti tă-A dor mi rea ta la vi a ța cea veș ni că
 ai tre cut căci ve eș ni ca Via ța ai născut în con ju rân du
 te În ge rii cu toa a te Pu te ri le cu A pos toli
 și Pro roci și cu toa te făp tu ri le ia ră Fi ul tău a pri
 mi it în cu ra te le lui pal me al tău su flet fă
 ră pa a a tă Mai că mi rea să fe cio rel ni că

Aceleași Stihiri. Pe larg.

Glas Bou

1. ^(B) La slă vi i tă A a do or mi i rea ta a se des ^(M)
 fa a a a tă ă în tre gul ce er și oș ti i rea a

 în ge e ri i i lo or se bu cu ră ă dar și i pă ă

 mâ â â ân tu ul de-a a se e me e nea a a a cân tă ări la-n gro o

 pa a rea ta a a a î îți a a du ce e glă ă ă

 su ind ca și ma a a ai ci ii Stă ă pă â nu u lu u u

 ui fe cio o rel ni i că de băr ba a a at ne ști i

 ind Ne vi i no o o va a a a a tă ă ă ă și i a

 a oa me ni lor scă ă pa a a re din o sân di i i

 rea a stră ă mo și lo or

2. **D**

 e la ma a ar gi ini s-a au stră âns a cu um mi nu

 na a a at to oți A pos to li ii să-ți în groa a pe e

 sfân tu ul și i i prea a cu ra tul tru up și ri i di i

 ca a a a tă ă vă ă zâ ân du u te e e e din ce e le de e

 pe e pă mâ â â ânt c-a al tă ă da tă ă Ga a a

 vri il bu cu ro o oși glă ă su u i i tu u ți-a a a

au să te e bu cu uri tu ca rul ca a a a re porți toa

a tă Dum ne e ze e e i i i i i rea a a a și i

pri in naș te e e re u u ni i i t-ai ce le pă mân

te e ești cu u a a ce lea de su us

3. **P**rin cin sti i tă A a do or mi i rea ta a la vi

a a a a ța a cea veș ni că ă ai tre cu ut că aci

veș ni i ca a a Via a ța ai năș cu ut în co on ju u

râ â â ân du u te e Î în ge e ri i i ii cu toa a te Pu u

te e ri le e e e cu u A a pos to li și i i

Pro roci și cu toa a a a te e fă ăp tu u ri i le e e

e ia ră ă Fi u ul tău a pri mi i i it în cu ra

a te le e lu u ui pa a a a al me e e e a al tă

ău su fle e et fă ră ă pa a a tă Mai că mi rea a să

fe e cio o rel ni că ă

La Dumnezeiasca Liturghie. Megalinaria.

Glasul al 2-lea. Τὴν τιμιωτέραν.

Glas Δι

S^(Δ) tai în vă lu i i i tă-n nor lu u mi i i no
o os ca o-m pă ră tea a a să ă lân gă Do o om nul
și Fi i u u ul tău și ca mij lo ci i i toa
a a re e pen tru toa a a tă zi di i i i i i rea
'năl țăn du u u te e e cu sla a vă de pe pă ă mâ
ânt la a a ce e e er